

Cum votam?

Scris de Ninel Ganea

Luni, 27 Octombrie 2014 09:21

Daca ar fi sa aleg o singura chestiune decisiva dupa care alegatorii ar trebui sa se orienteze la vot, aceasta ar fi centralizarea politica. Problema relevanta in contextul democratic actual o reprezinta disparitia suveranitatii nationale, adica incercarea de a trimite deciziile cat mai departe de indivizi. Din faptul ca nimeni nu discuta despre asta se pot desprinde doua constatari: candidatii impartasesc aceleasi presupozitii politice si economice, iar dezbaterile relevante sunt ocolite. Acum am sa incerc sa explic de ce este atat de important binomul centralizare/descentralizare.

Exista o multime nesfarsita de teme fierbinti: coruptie, politica externa, educatie, economie, fiscalitate; asa ca nu este usor sa alegi intre ele. Solutia romaneasca, dar nu numai, la aceasta dilema, consta in delegarea puterilor catre o persoana sau o institutie, dar e musai ca aceasta sa contina multe atributii si putine constrangeri. Fie ca vorbim de DNA sau de Comisia Europeana, ideea fundamentala rezida intr-un aranjament institutional foarte solid sau intr-o cedare a prerogativelor, inclusiv suveranitatea nationala, catre un organism extern. Daca nu suntem capabili sa ne gospodaram, un „tutore” transnational va transfera un vataf sau va imputernici o institutie care sa puna ordine in lucruri sau care macar sa dea senzatia ca face asta. Dragos Paul Aligica a ilustrat perfect aceasta filozofie politica : „Daca Germania sau SUA vin si spun ca trebuie sa dam sustinere celenteratei, retardatului, oportunistului fara coloana vertebrala politica si morala numit Iohannis, pe ala il votam. Si ii vom descoperi cu entuziasm calitati nebanuite. Ca nu il votam pe individul Iohanis ci promisiunea de tutela, control si asanare pe care occidentalii responsabili le vor exercita prin el ca instrument docil”. Monica Macovei a exemplificat si ea, printr-o mostra de umor involuntar si amar, teoria centralizarii politice. "Ca sef al politicii externe, voi definitiva integrarea Romaniei în UE, prin aderarea la spatiul Schengen si adoptarea monedei euro în decursul mandatului meu", scria fosta procuratoare, in decalogul sau politic, capitolul doi, „Sa nu tradezi interesul national”. Ideea aceasta in diversele ei formule este ubicua in Romania, iar singurul lucru care difera il reprezinta argumentul pentru putere. Unii o vor pentru starpirea coruptiei, altii pentru combaterea terorismului, instaurarea democratiei globale, in fine se gasesc motive la tot pasul.

Ceea ce lipseste, insa, din toate aceste pledoarii este suspiciunea elementara la adresa unei

Cum votam?

Scris de Ninel Ganea

Luni, 27 Octombrie 2014 09:21

---

puteri atat de ample. Chiar si in eventualitatea putin probabila, in care un guvern european sau mondial iluminat ar introduce politici in directia libertatii, pe termen mediu si lung traiectoria va fi socialismul economic si opresiunea politica. Este suficient sa ne uitam doar la legile recent introduse de Uniunea Europeana pentru a sesiza dinamica puterii. Cote, reglementari, scoaterea in afara legii a unor produse (aspiratoare, becuri) au devenit firescul guvernarii. Si trebuie tinut cont ca politica fiscala nu este „armonizata”, adica statele mai au inca posibilitatea sa-si stabileasca singure taxele si impozitele prelevate.

Nimeni nu se indoieste de faptul ca inclusiv guvernele nationale pot fi, si de cele mai multe ori sunt, corupte, socialiste, incompetente sau agresive. Insa efectul actiunilor lor ramane circumscris tocmai datorita regionalizarii. Un scelerat aflat la putere in Flamanzi ii afecteaza direct doar pe locuitorii din Flamanzi. Cu un scelerat sau un grup de sclerati la Bruxelles perspectiva se schimba.

In acelasi timp, din calitatea proasta a guvernelor nationale nu rezulta ca solutia o reprezinta o si mai mare centralizare, ci dimpotriva: este nevoie de o destructurare si mai puternica a statului. Altfel e ca si cum ai incerca sa combati o indigestie cu maioneza. Mai pe sleau, daca politicianii nationali reprezinta o problema, si ei sunt de multe ori o problema, avem nevoie de un transfer al puterilor catre un nivel „mai local”. Parlamente si guverne regionale la Iasi, Cluj sau Bucuresti cu puteri fiscale si de reglementare ar fi cu mult mai eficiente nu doar decat actualul legislativ national ci, si aici nu am niciun dubiu, decat Leviathanul de la Bruxelles sau Strasbourg. In primul rand, politicianii alesi la nivel regional cunosc mult mai bine problemele locale si cele ale comunitatii din care provin. In acelasi timp, alegatorii stiu mult mai bine politicianii locali si biografiile lor, iar astfel controlul asupra lor creste destul de mult. In momentul acesta, de pilda, avem de ales intre persoane despre care nu stim aproape nimic la modul real, adica din interactiunea directa sau din marturiile unor apropiati demni de incredere. Iar situatia se poate schimba in mai rau. Sa ne gandim, de pilda, cum vom alege intre politicieni desemnati de partide europene. Astfel, democratia la nivel macro este doar o fatada prost camuflata pentru oligarhie.

In alta ordine de idei, diversitatea politica si legislativa locala face mult mai accesibile migratia si votul cu picioarele, penalizand astfel guvernele corupte. Nu-ti place in Absurdistan, te poti muta, cu costuri, bineinteles, in alta parte. Intr-un regim mondial, aceasta fanta spre libertate este inchisa din capul locului. „You can run but you can't hide”. Singura alternativa ramane atunci revolutia, iar revolutiile au obiceiul sa se termine foarte prost.

Apoi, din punct de vedere economic, unitatile teritoriale mai mici sunt nevoite sa concureze intre ele pentru atragerea de investitori si capital. Sub un regim comunitar sau transnational, acest

Cum votam?

Scris de Ninel Ganea

Luni, 27 Octombrie 2014 09:21

---

lucru devine imposibil. Una dintre primele masuri pe care Romania le-a adoptat, in asteptarea aderarii la UE, a fost [eliminarea zonelor defavorizate](#) , adica zonele cu o taxare preferentiala.

Nu in ultimul rand, descentralizarea sau „separea verticala a puterilor” (Stephan Kinsella) pune o bariera consistenta in calea despotismului de la centru deoarece guvernele locale sunt, in mod natural, reticente in a-si ceda o parte din prerogative si puteri catre un „frate mai mare”. „Lower governments are rightly jealous of their jurisdiction, and resist. This is to the good. In fact, the whole history of liberty is bound up with the glorious results of competing institutional structures, no one of which can be trusted with complete control”, argumenteaza [Lew Rockwell](#)

.

Acum, daca ne uitam pe oferta electorala, observam imediat ca exista un consens deprimant in ceea ce priveste centralizarea politica. „Parteneriatul” vestic si „integrarea” europeana apar in toate programele prezidentiale ca puncte albe. Cat priveste exigenta criteriului pus in discutie se pot gasi si altele la nevoie. Capitolul educatie, de pilda, arata absolut identic la toti candidatii. In aceste conditii, in pofida [propagandei prostesti](#) de a merge la vot, singura solutie fireasca este de a sta in casa.